

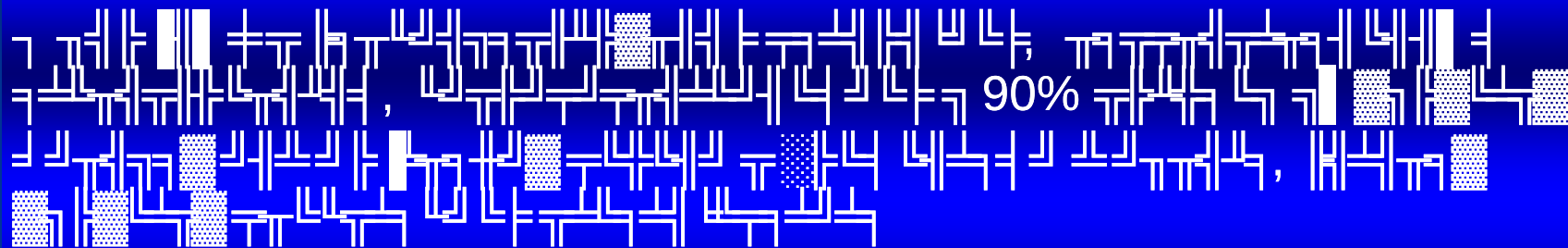
Особенности нарушений ритма сердца у больных с неалкогольной жировой болезнью печени

*Special features of heart arrhythmias in
patients with non-alcoholic fat liver
disease*

**В.А.Бобров, М.Н.Долженко, А.Я.Базилевич,
Л.И.Копопляник
(Киев)**

**V.A.Bobrov, M.T.Dolzhenko, A.Ya.Bazylevitch,
L.I.Koroplyanyuk
(Kyev)**

Нового гепатоза достаточно велика и
90%, а у людей с избыточной массой
тела — 50%.

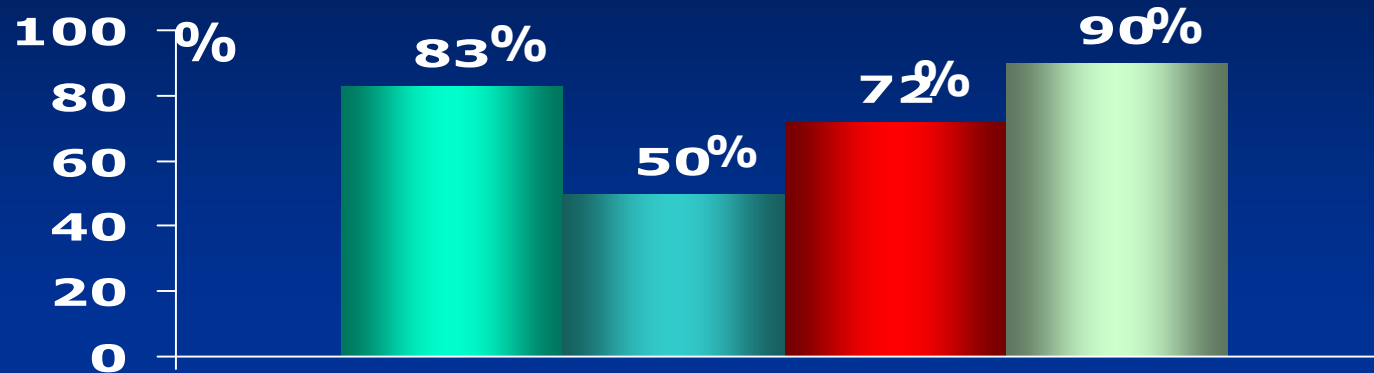

Мельникова Н.В., Звенигородская Л.А., Хомерики С.Г. Клинико-биохимические изменения и морфологические особенности печени у больных с дислипидемией// Гепатология.-2004.-№3.-С.18-21

**Гиперлипидемию (гипертриглицеридемию,
гиперхолестеринемию или их сочетание)
часто отмечают при хроническом стеатогепатите —
в 20–81% случаев**

Харченко Н.В., Анохіна С.В., Бойко С.В. (2006) Нові підходи до корекції порушень ліпідного обміну у хворих з метаболічним синдромом. Сучасна гастроентерол., 1(27): 36–39).

Морфологічний стеатогепатит і ІХС

- Ожиріння
- Гиперліпіемія
- ІХС
- ІХС+жирова інфільтрація

**Гіпертригліцеридемія, гіперхолестеринемія
або їхнє сполучення при НАСГ-у 20-81%
хворих**

Мельникова Н.В., Звенигородская Л.А., Хомерики С.Г. Клинико-биохимические изменения и морфологические особенности печени у больных с дислипидемией // Гепатология.-2004.-№3.-С.18-21

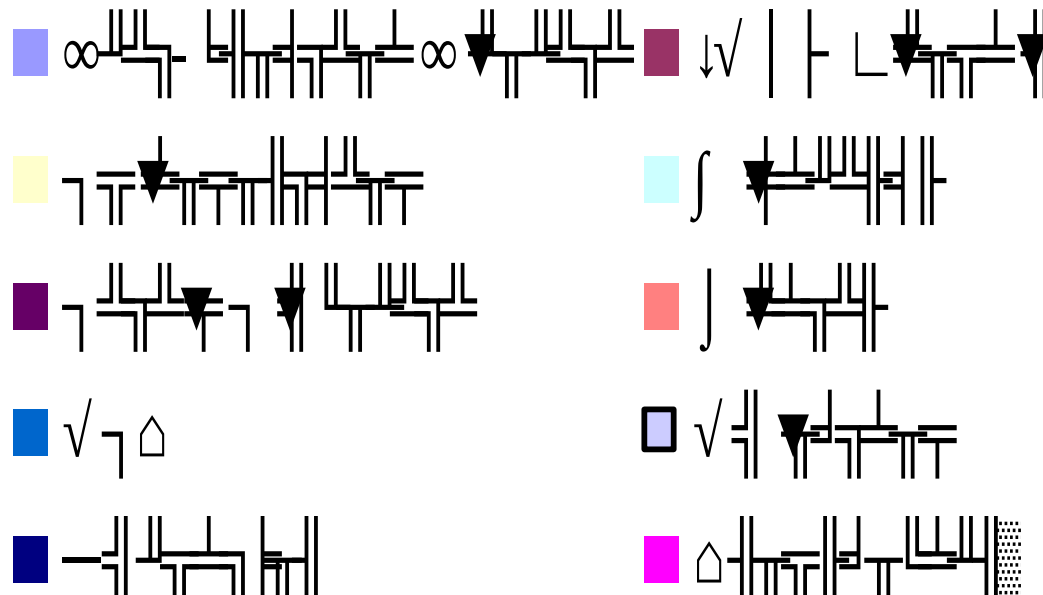
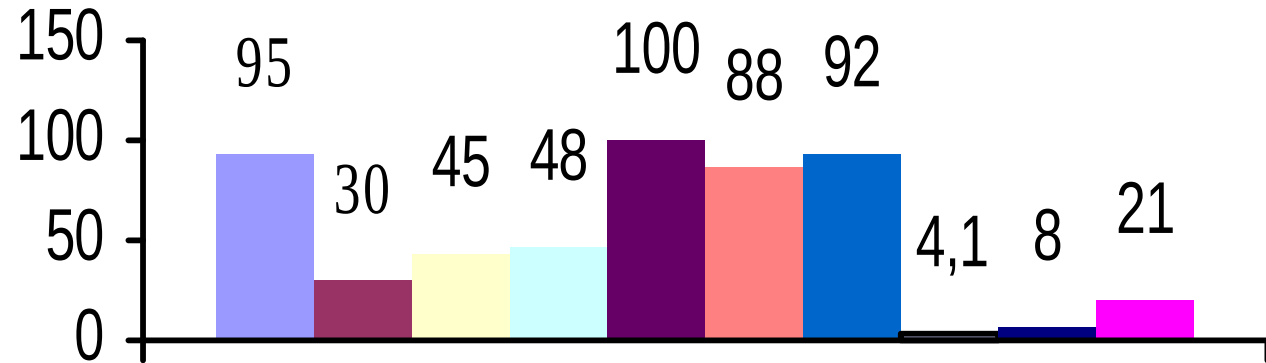
Долженко М.М., Базилевич А. Я., Перепельченко Н.А., Поташев С.В. Вплив на процеси атерогенеза: як можна зменшити дозу статинів при лікуванні хворих на ІХС та цукровий діабет 2 типу за допомогою урсдексохолової кислоти. // Ліки України. – 2008. – №117 1.-55-58.

Матеріали і методи лікування

**изучить влияние
НАЖХП на
индуцирование
нарушений ритма
сердца у больных
с ИБС,
постинфарктным
кардиосклерозом**

Диагноз:

**ИБС, стенокардия
напряжения и
покоя II-IV Ф.К.,
постинфарктный
кардиосклероз, СН
II А-Б, III**

СТРІЧАЄМОСТІ НАЖХП У ХВОРИХ З ІХС

		Клінічна характеристика	Показник
		Вік, роки	56,38±9,28
		Чоловіки	133 (89,6%)
		Жінки	15 (10.1%)
		Курці	207 (66%)
		Гіпертонічна хвороба	186 (59%)
		Цукровий діабет тип 2	91 (28,88%)
		Стенокардія напруги	100 (32%)
		Локалізація ІМ:	
		передньо-перетинково-верхівковий	69 (46,6%)
		передньо-перетинково-верхівково-боковий	31 (20,9%)
		циркулярне ураження	29 (19,6%)
		ураження ЗСЛШ та верхівки ЛШ	19 (12,8%)
		Функціональний клас по NYHA	
		II	58 (39,2%)
		III	83 (56,08%)
		IV	4 (2,7%)
Хворі з ІХС (n=315)		Абс.	
Всього обстежено		315	
НАЖХП		214	
Стеатогепатит		78	
ЦД 2 типу		50	
Метаболічний синдром		28	
Без порушень вуглеводного обміну		0	
Стеатогепатоз		136	
ЦД тип 2		38	
Метаболічний синдром		78	
Без порушень вуглеводного обміну		20	
Без НАЖХП		101	
ЦД тип 2		3	
Метаболічний синдром		5	
Без порушень вуглеводного обміну		93	

PDF
Complete

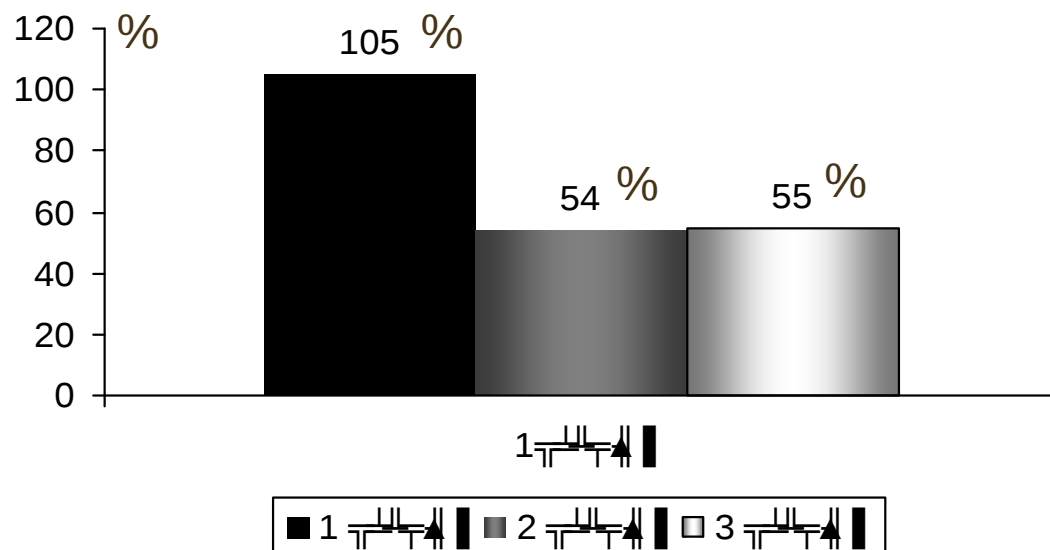
Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

СТИКА НАЖХП У ХВОРИХ З ІХС

%

КТ

Захворювання	Стеатогепатит			Стеатогепатоз		
	1-ша ступінь	2-га ступінь	3-я ступінь	1-ша ступінь	2-га ступінь	3-я ступінь
ЦД тип 2	15	15	20	14	6	18
МС	18	5	5	38	28	12
Без ЦД і МС	0	0	0	20	0	0

УЗД

Ознаки	Хворі (n=78)
Гепатомегалія	60 (77%)
Підвищення аускультативної щільності печінки	78 (100%)
Зниження звукопровідності	78 (100%)
Ознаки дифузного ЖГ I—II ст.	33 (42%)
Ознаки дифузного ЖГ III ст.	45 (58%)

ФОРНА ДІАГНОСТИКА ХВОРИХ НА ІХС, ІСТІННИЙ АТЕРОСКЛЕРОТИЧНИЙ КАРДІОСКЛЕРОЗ З НАЖХП

Показники	Хворі без НАЖХП (n=101)	Хворі на стеатогепатит (n=78)			
АлАТ, Од	26,18±2,66	45,28±3,89 p<0,001*			
АсАТ, Од	26,58±3,23	43,91±2,65 p<0,001*			
ГГТ, Од	28,87±2,69	66,65±9,79 p<0,001*	Показники	Хворі без НАЖХП (n=101)	Хворі з НАЖХП (n=78)
ЛФ, Од	137,6±8,35	177,14±5,67 p<0,001*			
Загальний білірубін, мкмоль/л	18,34±1,34	17,34±2,97			
Загальний білок, г/л	75,97±4,34	74,79±3,32			
Альбуміни, г/л	57,82±2,95	49,98±2,32			
Глобуліни, г/л	29,21±2,65	33,98±3,62 p<0,001*			
			ЗХС, ммоль/л	5,85±1,32	8,94±1,23*
			ТГ, ммоль/л	1,56±0,94	2,34±0,76*
			ЛПНЩ, ммоль/л	2,94±1,42	4,34±1,45*
			ЛПДНЩ, ммоль/л	0,79±0,07	0,99±0,06*
			ЛПВЩ, ммоль/л	1,98±0,09	1,08±0,04*
			ІА	2,65±0,94	4,97±1,25*
			СРП, мг/мл	5,64±0,73	8,69±1,67*

ДІАСТОЛІЧНА ДИСФУНКЦІЯ У ХВОРИХ З ІХС, ІЗОЛОВАНИЙ ІНФАРКТНИЙ КАРДІОСКЛЕРОЗ З НАЖХП

Показники	Хворі з НАЖХП (n=214)	Хворі без НАЖХП (n=101)		
МШП ЛШ, см	1,46±0,39	1,35±0,24, p=0,0095		
		Показники	Хворі з НАЖХП n=214	Хворі без НАЖХП n=101
ЗС ЛШ, см	1,40±0,29			
КДР ЛШ, см	5,8±1,69	ФВ ЛШ, %	33,1±6,3	38,4±4,6, p<0,0001
КСР ЛШ, см	2,62±1,28	Е/А, у.о.	1,78±0,24	0,86±0,31, p<0,0001
іММ ЛШ, г/м ²	145,3±9,8	DT, мсек.	152,1±22,3	192,2±26,3, p<0,0001
КДІ ЛШ, мл/м ²	106,9±17,8	IVRT	82,4±10,4	115,6±12,1, p<0,0001
КСІ ЛШ, мл/м ²	76,3±18,8	S, см/с	6,8±2,8	8,1±1,35, p<0,0001
ЛШ, см	4,65±1,07	Em, см/с	6,1±1,6	7,7±1,9, p<0,0001
іЛШ, см/м ²	2,58±0,67	Am, см/с	12,8±1,9	9,7±2,2, p<0,0001
оЛШ, мл	103,9±5,9	Em/Am, у.о.	0,47±0,15	0,79±0,24, p<0,0001
		Е/Em, у.о.	12,2±2,1	8,4±2,3, p<0,0001
		Е/Vp, у.о.	3,43±0,52	2,3±0,67, p<0,0001
		Ср.АТ _{ЛА} , мм рт. ст.	44,8±4,9	32,2±6,6, p<0,0001
		ПЖД, см	3,75±0,42	3,2±0,33, p<0,0001

НА РОЗВИТОК АРИТМІЙ У ХВОРИХ З ІХС, ІНФАРКТНИМ КАРДІОСКЛЕРОЗОМ

Показник		Хворі на НАЖХП (n=214)	Хворі без НАЖХП (n=101)
ST min, хв.		43,4±12,2	15,6±9,3,p<0,0001
ST ep.	Показник	Хворі з НАЖХП (n=214)	Хворі без НАЖХП (n=101)
ST dep., мм			
ST max, хв.			
	СВЕ, кількість за добу	201,8±102,4	196,9±92,5,p=0,68
	СВТ, епізодів		
	ШЕ, кількість за добу		
	ПШЕ, кількість за добу		
	ШТ, епізодів		
	ЧСС, середня, уд/хв.		
	Показник	Хворі з НАЖХП (n=214)	Хворі без НАЖХП (n=101)
	SDNN, мсек.	101,1±13,5	181,2±17,7,p ₁ <0,0001
	SDANN, мсек.	69,85±12,8	84,2±11,5,p ₁ <0,0001
	SDNN індекс, мсек	50,4±6,9	60,2±7,2,p ₁ <0,0001
	RMSSD, мсек	22,2±6,6	36,4±7,5,p ₁ <0,0001
	PNN50, %	10,2±2,9	7,4±3,15,p ₁ <0,0001
	LF, мсек. ²	399,5±48,2	679,44±64,7,p ₁ <0,0001
	HF, мсек. ²	73,75±19,1	195,8±59,3,p ₁ <0,0001
	LF/HF	5,42±1,15	3,47±1,52,p ₁ <0,0001

ПРОТЕКТОРНА ТЕРАПІЯ ЯК ДОДАТОК АНТИАРИТМІЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Показники	Показники	Хворі на НАЖХП			Хворі без НАЖХП (група контролю)	
		До лікування (n=214)	Група базової терапії (n=113)	Група УДХК (n=100)	До лікування (n=101)	Через 3 міс. (n=100)
ST min, хв.	СВЕ, кількість за добу	201,8±102,4	203,4±98,1, p=0,89	198,6±87,9, p=0,071	196,9±92,5	195,8±89,6, p ₁ =0,93; p ₂ =0,82
ST ep.	СВТ, епізодів	1,32±0,77	1,27±0,84, p= 0,59	1,29±0,67, p=0,85	1,28±0,86	1,26±0,54, p ₁ =0,84; p ₂ =0,73
ST dep., мм	ШЕ, кількість за добу	222,3±69,8	218,6±73,5, p=0,65	198,3±59,8, p=0,03	178,4±93,4	175,6±85,5, p ₁ =0,82; p ₂ =0,03
ST max, хв.	ПШЕ, кількість за добу	10,1±2,43	9,8±2,22, p=0,27	7,6±1,84, p<0,0001	4,57±1,96	4,43±1,76, p ₁ =0,59; p ₂ <0,0001
	ШТ, епізодів	1,2±0,33	1,17±0,48, p=0,51	0,86±0,21, p<0,0001	0,62±0,51	0,59±0,35, p ₁ =0,63; p ₂ <0,0001
	ЧСС, середня, уд/хв.	79,7±8,25	81,4±9,44, p=0,092	69,7±7,14, p<0,0001	65,6±9,23	63,1±8,15, p ₁ =0,074; p ₂ <0,0001

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

можно теоретическое обоснование протективного эффекта УДХК?

НО является одним из производных УДХК, т.е. можно предположить, что именно данным фактом и обуславливается дополнительный кардиопротективный эффект этого препарата

L.Ignaro

УДХК также обладает апоптическими, противовоспалительными и иммуномодулирующими свойствами, что приобретает особое значение при развитии эндотелиальной дисфункции у больных с ИБС.

[Rivard AL](#), [Steer CJ](#), [Kren BT](#) et al. Administration of tauroursodeoxycholic acid (TUDCA) reduces apoptosis following myocardial infarction in rat. // Am J Chin Med. 2007;35(2):279-9

При добавлении УДХК - уменьшения секреции цитохрома С из митохондриального пространства в цитозоль при повреждении митохондриальной проницаемости и уменьшение зоны некроза

[Rajesh KG](#), [Suzuki R](#), [Maeda H](#) et al Hydrophilic bile salt ursodeoxycholic acid protects myocardium against reperfusion injury in a PI3K/Akt dependent pathway // J Mol Cell Cardiol. 2005 Nov;39(5):766-76.

Возможно теоретическое обоснование протективного эффекта УДХК?

При изучении влияния УДХК на реперфузионное повреждение миокарда в модели изолированного сердца по Лангендорфу было доказано уменьшение выделения лактатдегидрогеназы и возобновление сократительной функции миокарда при применении УДХК

[Rivard AL](#), [Steer CJ](#), [Kren BT](#) et al. Administration of tauroursodeoxycholic acid (TUDCA) reduces apoptosis following myocardial infarction in rat. // *Am J Chin Med.* 2007;35(2):279-9

В исследовании in vitro в отделении экспериментальной хирургии Миннесотского университета было показано, что дополнительное введение тауроурсодексихолевой кислоты – тауринового конъюгата УДХК способствовало уменьшению зоны некроза при остром инфаркте миокарда, вследствие наличия антиапоптотических свойств

[Lee WY](#), [Han SH](#), [Cho TS](#) et al. Effect of ursodeoxycholic acid on ischemia/reperfusion injury in isolated rat heart. // *Arch Pharm Res.* 1999 Oct;22(5):479-84.

PDF
Complete

Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

РИЗИКИ У ХВОРИХ НА ІХС, ПОСТІНФАРКТНИЙ КАРДІОСКЛЕРОЗ З НАЖХП

Окклюзія шунта, $P=0,035$

Інсульт, ТІА, $P=0,761$

Прогресування СН, $P=0,023$

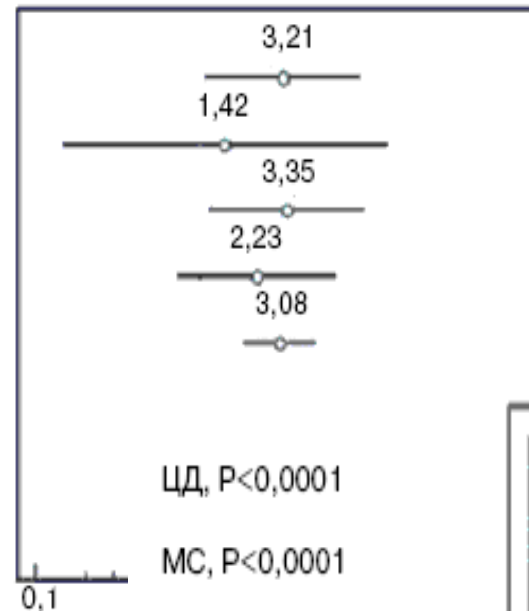
Повторний ІМ, $P=0,148$

Шлуночкові порушення ритму

$P<0,0001$

Загальні фіксовані ефекти

Загальні рандомізовані ефекти

ЦД, $P<0,0001$

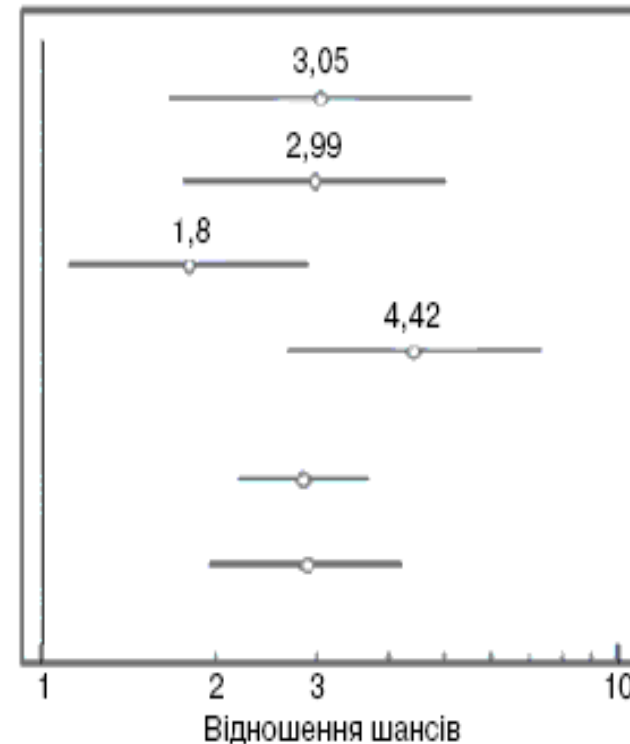
МС, $P<0,0001$

ГХ, $P=0,016$

ІМТ > 30 кг/м, $P<0,0001$

Загальні фіксовані
ефекти

Загальні рандомізовані
ефекти

Довірчі інтервали:

1,131–9,058

0,2–10,0123

1,186–9,447

0,767–6,441

1,862–5,091

Довірчі інтервали:

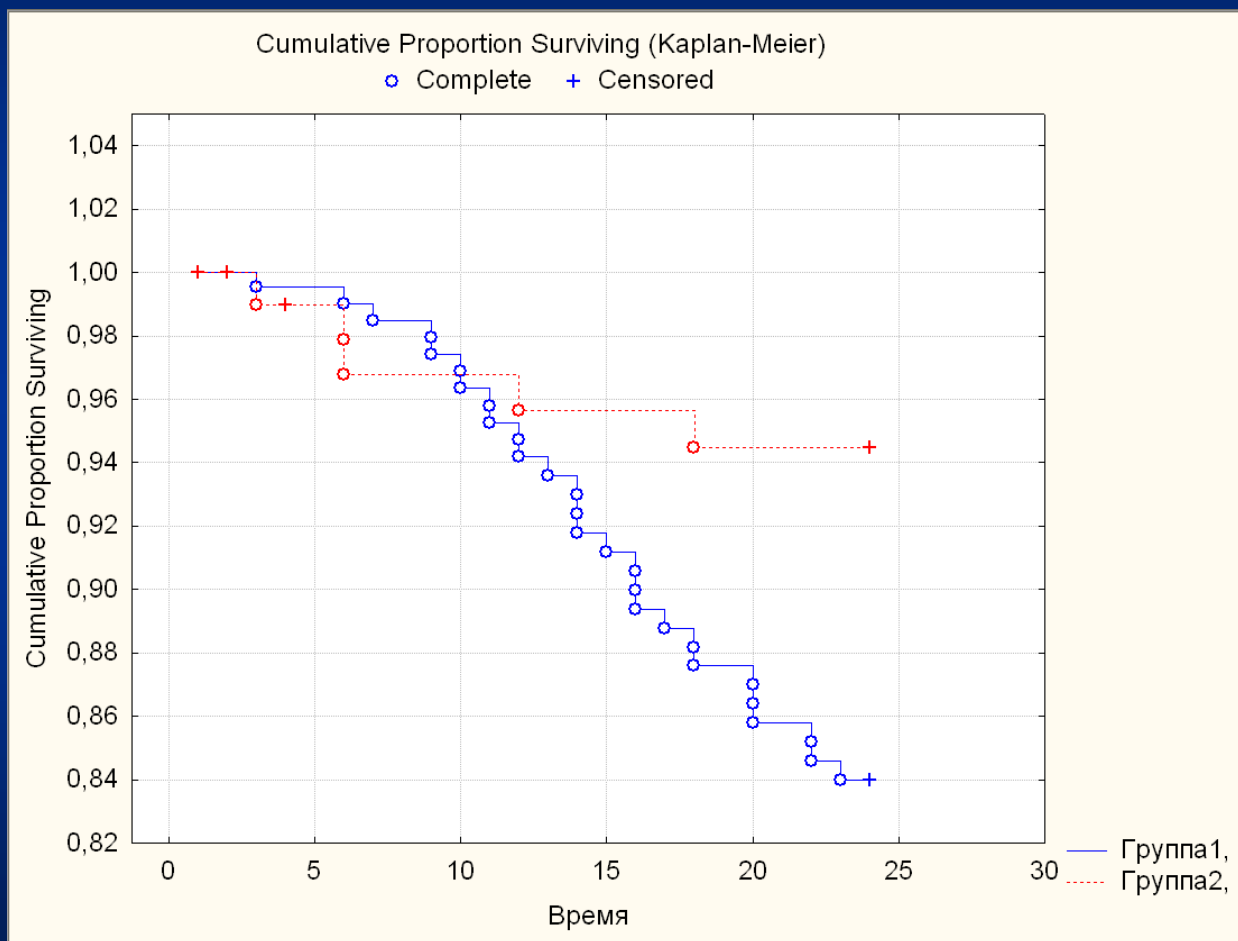
1,677–5,528

1,769–5,029

1,115–2,902

2,663–7,342

ІСТЬ ХВОРИХ НА ІХС, ПОСТІНФАРКТНИЙ ЕРОЗ ПРОТЯГОМ 2-Х РОКІВ

БАЗОВАЯ ТЕРАПИЯ ХВОРИХ НА ІХС З НАЖХП

Бета-блокатор
Бисопролол 5-10
мг

Ингибитор
АПФ

СТАТИН

Пациент

АСК

УДХК

10-12 мкг/кг

